

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JEZYKA POLSKIEGO W KLASACH 4-8

Opracowali nauczyciele języka polskiego:

Tomasz Daczko

Klaudia Kantorska

Monika Kucińska

Marzena Pietz

Wiesława Milanowska

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ŚW. MAKSYMILIANA KOLBEGO W TERESINIE PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASACH 4-8

Przedmiotowy System Oceniania z języka polskiego jest zgodny ze Statutem Szkoły i Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania. Edukacja polonistyczna w szkole podstawowej ma na celu umożliwienie uczniom zdobycia podstawowych umiejętności komunikacyjnych: czytania, pisania i mówienia, niezbędnych w życiu człowieka. Jej zadaniem jest wyposażenie uczniów w wiedzę o budowie i funkcjonowaniu języka oraz wdrożenie do sprawnego posługiwania się polszczyzną w mowie i piśmie. Wymagania edukacyjne uwzględniają zapisy Podstawy programowej nauczania języka polskiego w klasach 4 - 8.

1. Sposoby informowania uczniów i rodziców o przedmiotowym systemie oceniania

Nauczyciele języka polskiego zapoznają uczniów z PSO do 16 września. Wychowawcy natomiast przedstawiają rodzicom opracowany projekt PSO na wrześniowym zebraniu.

Informacja ma postać ustną i dotyczy:

- wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych ocen z przedmiotu,
- możliwości poprawiania sprawdzianów pisemnych,
- konieczności zaliczenia sprawdzianu, na którym uczeń nie był,
- informacji o godzinach, na których uczeń lub rodzic może uzyskać pomoc ze strony nauczyciela polonisty,
- warunków i trybu uzyskania oceny wyższej niż przewidywana.

Nauczyciel odnotowuje w dzienniku lekcyjnym informacje o zapoznaniu uczniów z PSO.

2. Formy i metody sprawdzania wiedzy

Obszary aktywności ucznia podlegające ocenianiu:

- kształtowanie języka przedmiotu - sprawdzenie stopnia zrozumienia podstawowych pojęć,
- rozwiązywanie problemów,
- aktywność (kreatywność) na lekcjach,
- przygotowanie do lekcji (pilność),
- praca domowa,
- praca w grupie,
- stosowanie wiedzy przedmiotowej w sytuacjach praktycznych,
- aktywność dodatkowa - pozalekcyjna (konkursy, warsztaty),
- poszukiwanie, porządkowanie i wykorzystywanie informacji z różnych źródeł.

Ocenianiu podlegają:

Formy ustne

- odpowiedzi,
- dialog,
- opowiadanie twórcze i odtwórcze,
- analiza przekazów medialnych (słownych, ikonicznych, audiowizualnych),
- udział w dyskusji, argumentowanie, wnioskowanie,
- prezentacja,
- recytacja/przemówienie,
- czytanie tekstów.

Formy pisemne

- prace klasowe (wypracowanie), sprawdziany (literackie, gramatyczne), dyktanda, testy, kartkówki,
- zadania domowe w formie ćwiczeń (np. gramatycznych, ortograficznych, słownikowych),
- wypracowania ujęte w podstawie programowej dla danego etapu kształcenia (recenzja, list, zaproszenie, rozprawka, życzenia, ogłoszenie, przepis, telegram, reklama, instrukcja, opowiadanie, streszczenie, charakterystyka, sprawozdanie),
- odpowiedzi na pytania, wnioski z lekcji,
- ćwiczenia wykonane na lekcji,
- referaty.

Formy praktyczne

- niewerbalne wytwory pracy (albumy, mapy, słowniczkę, plakaty, słuchowiska, filmy, lapbooki),
- komiksy, gazetki
- karty dydaktyczne,
- pomoce dydaktyczne
- przygotowanie i przeprowadzenie fragmentu lekcji (np. zabaw, konkursów, ciekawych zadań).

3. Metody sprawdzania osiągnięć

3.1. Przewiduje się w każdej klasie następujące prace klasowe:

- sprawdzian umiejętności z kształcenia językowego,
- test rozszerzonej wypowiedzi – wypracowanie,
- dyktanda obejmujące poznane zasady ortograficzne i interpunkcyjne,
- test gramatyczno-literacki.

O ilości prac decyduje nauczyciel, biorąc pod uwagę poziom wiedzy i umiejętności klasy oraz poszczególnych uczniów. W ciągu okresu każdy uczeń powinien uzyskać minimum 8 ocen, w tym 1 z pracy klasowej, 2 ze sprawdzianów, 1 dyktanda, 1 kartkówki, 3 innych form sprawdzania wiedzy.

3.2. Pisemne i ustne prace domowe.

3.3. Wypowiedzi ucznia przygotowane i spontaniczne.

3.4. Zadania praktyczne, wysiłek i efekt pracy.

- Prace kontrolne i sprawdziany, poprzedzone powtórzeniem, zapowiedziane są na tydzień przed ustalonym terminem i zapisane w dzienniku elektronicznym. Obowiązkiem ucznia jest przystąpienie do pracy klasowej.
- Uczeń, który z przyczyn od niego niezależnych nie może przystąpić do pracy kontrolnej, zobowiązany jest do napisania jej w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie. W szczególnych przypadkach decyzją nauczyciela zastrzega się możliwość przedłużenia terminu. Zaliczenie uczeń uzyska podczas spotkania umówionego z nauczycielem polonistą.
- Kartkówki stosowane są w zależności od potrzeb nauczyciela i bez konieczności wcześniejszej powtórki i zapowiedzi.
- Sprawdzone i ocenione prace kontrolne oraz sprawdziany nauczyciel ma obowiązek oddać najpóźniej dwa tygodnie po ich przeprowadzeniu.
- Prace kontrolne i sprawdziany oddawane są uczniom do domu.
- Uczeń ma prawo trzykrotnie w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to prac klasowych, sprawdzianów, dyktand, kartkówek, recytacji).
- Oceny bieżące wyrażone są w stopniach (1 - 6).

Nauczyciel uwzględni przy ocenianiu ucznia zalecenia poradni psychologiczno-pedagogicznej.

4. Zasady wystawiania ocen

4.1. Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który w wysokim stopniu opanował wiedzę i umiejętności określone programem nauczania; samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia; biegle posługuje się zdobytą wiedzą w rozwiązywaniu nietypowych, złożonych problemów teoretycznych lub praktycznych; systematycznie korzysta ze źródeł wiedzy pozapodręcznikowej; łączy wiedzę z różnych przedmiotów; angażuje się w projekty naukowe proponowane przez nauczyciela danego przedmiotu; stosuje oryginalne przemyślenia i własne oceny; zajmuje wysokie miejsca w konkursach przedmiotowych i artystycznych;

4.2. Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności określonych programem nauczania na danym etapie edukacyjnym; sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami; samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania; potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań trudnych i problemów w nowych sytuacjach;

4.3. Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który zdobył niepełny zakres wiadomości i umiejętności, ale nie prognozuje żadnych kłopotów w opanowaniu kolejnych treści kształcenia; stosuje wiedzę w sytuacjach teoretycznych i praktycznych, przy inspiracji nauczyciela;

4.4. Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który opanował tylko podstawowe wiadomości i umiejętności przewidziane w realizowanym przez nauczyciela programie nauczania, niezbędne do kontynuowania nauki na dalszym etapie kształcenia; rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności;

4.5. Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który ma poważne braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym przez nauczyciela programie nauczania, jednak braki te nie przekreślają możliwości opanowania kolejnych treści kształcenia w ramach danego przedmiotu; rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności przy pomocy nauczyciela;

4.6. Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, którego braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym przez nauczyciela programie nauczania uniemożliwiają mu dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu.

4.7. Oceny bieżące (w tym także z prac domowych i odpowiedzi ustnych ucznia) wynikają ze stopnia przyswojenia przez niego treści zapisanych w podstawie programowej (stopień trudności zadania, ćwiczenia, polecenia itp.).

4.8. Oceny semestralne i końcoworoczne:

- są wystawiane z ocen cząstkowych, nie wynikają ze średniej ważonej,

**SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ŚW. MAKSYMILIANA KOLBEGO W TERESINIE
PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASACH 4-8**

- do ich wystawienia podstawą są przede wszystkim postępy czynione przez ucznia w opanowaniu wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania,
- przy ocenie nauczyciel zawsze uwzględnia możliwości ucznia.

5. Tryb i warunki poprawy oceny częściowej

Uczeń może poprawić każdą ocenę ze sprawdzianu/pracy klasowej w terminie dwóch tygodni od jego oddania. Poprawić ocenę może tylko raz w formie uzgodnionej z nauczycielem. Do dziennika wstawiana jest wyłącznie ocena z poprawy pracy kontrolnej. Przy wystawianiu oceny semestralnej/rocznej brana jest pod uwagę wyłącznie ocena z poprawy pracy kontrolnej.

6. Kryteria oceniania (umiejętności szczegółowe):

<p>1. Kształtowanie języka przedmiotu</p> <ul style="list-style-type: none"> • rzeczowość wypowiedzi, • odwoływanie się do wiedzy przedmiotowej, • włączanie terminologii (języka przedmiotu) do swojego słownika, do mowy potocznej (w sytuacjach typowych i nietypowych), • rozumienie dosłownego i przenośnego znaczenia słów i stosowanie w sytuacjach praktycznych, • poprawne stosowanie podstawowych pojęć, • zbieranie, uogólnianie, porównywanie wiadomości, wyciąganie wniosków. 	<p>2. Rozwiązywanie problemów</p> <ul style="list-style-type: none"> • właściwe rozpoznanie i zdefiniowanie problemu, • analizowanie wszystkich aspektów zagadnienia, • zaplanowanie rozwiązania, • zaproponowanie różnych wariantów rozwiązania problemu, • uogólnianie, porównywanie i wyciąganie wniosków.
<p>3. Aktywność na lekcjach</p> <ul style="list-style-type: none"> • udział w rozmowach i dyskusjach, • współpraca z zespołem, • udzielanie pomocy kolegom, • inicjatywa (własne propozycje, pytania), • reakcje na polecenia nauczyciela, • samodyscyplina, • zainteresowanie tematem, przebiegiem lekcji, • inwencja twórcza. 	<p>4. Przygotowanie do lekcji</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientacja w bieżącym materiale, • posiadanie podstawowego wyposażenia (podręcznika, zeszytu), • czytanie tekstów na lekcję, • posiadanie niezbędnych materiałów pomocniczych.
<p>5. Praca domowa</p> <ul style="list-style-type: none"> • prawidłowe wykonanie, • samodzielność w wykonaniu zadania, • stopień zrozumienia zadania, • zastosowanie wiedzy przedmiotowej, • oryginalność. 	<p>6. Praca w grupie</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktywne uczestnictwo w pracy zespołu, • aktywne słuchanie innych, • tolerancja wobec wartości i poglądów innych osób, • pomoc innym, • modelowanie zachowania innych w grupie, • umiejętność „wchodzenia” w różne role, • korzystanie z pomocy innych osób, • podporządkowanie się poleceniom, • umiejętność dyskusowania, negocjowania, • przestrzeganie kultury języka i dyskusji, • twórczy wkład (argumenty, pomysły), • współodpowiedzialność.
<p>7. Recytacja (wierszy, prozy), przemawianie</p> <ul style="list-style-type: none"> • stopień opanowania treści, • odpowiednia intonacja i modulacja głosu, • właściwe tempo wypowiedzi, przestankowanie, akcentowanie, artykulacja, dykcja, • interpretacja głosowa tekstu (walory artystyczne). 	<p>8. Aktywność pozalekcyjna, dodatkowa</p> <ul style="list-style-type: none"> • udział w konkursach przedmiotowych, • wykonanie dodatkowych prac w czasie pozaszkolnym, • dobrowolne działania na rzecz innych, • zdobywanie wiadomości wykraczających poza program nauczania.

**SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ŚW. MAKSYMILIANA KOLBEGO W TERESINIE
PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASACH 4-8**

9. Wypowiedź ustna	10. Wykorzystanie informacji z różnych źródeł
<ul style="list-style-type: none"> • zawartość rzeczowa, • wyrażanie sądów, uzasadnienie, • formułowanie argumentów i ich porządkowanie, • płynność, spójność wypowiedzi, logiczny układ treści, • kształtowanie wypowiedzi w zależności od jej celu i sytuacji komunikacyjnej, • bogactwo słownictwa, • poprawność językowa, • sugestywność wypowiedzi. 	<ul style="list-style-type: none"> • poszukiwanie, porządkowanie i wybór istotnych źródeł informacji, • analiza, porównywanie, uogólnianie, ocena zgromadzonego materiału, • korzystanie z mediów, • umiejętność oceny przydatności, zgromadzonych materiałów.
11. Analiza przekazów medialnych	12. Wypracowanie
<ul style="list-style-type: none"> • określanie tematyki dzieła (elementów konwencji gatunkowej), • dostrzeganie problemów stawianych przez utwór, odczytanie jego intencji, • dostrzeganie związków między kategoriami estetycznymi istniejącymi w utworze (piękno, brzydota, patos, liryzm, ironia) a oddziaływaniem na odbiorcę, • wyjaśnienie (na przykładach) sposobu konstruowania obrazu (filmowego, literackiego, graficznego) i warstwy informacyjnej, symbolicznej, estetycznej, perswazyjnej, • uzasadnienie zastosowania określonych technik. 	<ul style="list-style-type: none"> • zgodność treści pracy z tematem, • sposób rozwinięcia tematu, • zakres i poprawność wykorzystanego materiału, • respektowanie zasad kompozycyjnych, • zastosowanie właściwej formy wypowiedzi, • estetyka pracy, • bogactwo słownictwa, • poprawność językowa, • poprawność ortograficzna i interpunkcyjna, • samodzielność.

7. Kryteria oceniania prac pisemnych (zgodne z zasadami obowiązującymi na egzaminie ósmoklasisty z języka polskiego od roku szkolnego 2018/2019)¹

Za napisanie wypracowania będzie można otrzymać maksymalnie **20 punktów**. Oceniając pracę, nauczyciel będzie przydzielał punkty w każdym z poniższych kryteriów. Z wyjątkiem kryterium 2., które jest odrębne dla wypowiedzi o charakterze twórczym i dla wypowiedzi o charakterze argumentacyjnym, każda praca będzie oceniana według tych samych kryteriów.

7.1. Realizacja tematu wypowiedzi

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel będzie rozważał m.in., czy:

- wypowiedź jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, w wypowiedzi ujęte zostały wszystkie kluczowe elementy tematu, np. czy uczeń w odpowiedni sposób odwołał się do lektury wskazanej w poleceniu,
- wypowiedź jest w całości na temat.

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. • Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione. • Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. • Nieuwzględniony jeden element polecenia (inny niż forma). ORAZ/LUB • W pracy występują fragmenty nie dotyczące problemu wskazanego w poleceniu.
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. ALBO • Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma).
Uwaga: jeżeli za wypowiedź przyznano 0 pkt w kryterium Realizacja tematu wypowiedzi, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.	

¹ INFORMATOR o egzaminie ósmoklasisty z języka polskiego od roku szkolnego 2018/2019, Centralna Komisja Egzaminacyjna, Warszawa 2017.

**SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ŚW. MAKSYMILIANA KOLBEGO W TERESINIE
PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASACH 4-8**

7.2. Elementy twórcze/Elementy retoryczne

	<i>1. Elementy twórcze</i>	<i>2. Elementy retoryczne</i>
	Wypowiedź o charakterze twórczym (np. opowiadanie)	Wypowiedź o charakterze argumentacyjnym (np. rozprawka)
	Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel będzie rozważał m.in., czy: <ul style="list-style-type: none"> • narracja w opowiadaniu jest konsekwentnie prowadzona • wydarzenia są logicznie ułożone • fabuła jest urozmaicona, np. czy zawiera elementy typowe dla opowiadania, takie jak zwroty akcji, dialog, puenta • lektura wskazana w poleceniu została wykorzystana pobieżnie, czy w sposób ciekawy i twórczy. 	Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel będzie rozważał m.in., czy: <ul style="list-style-type: none"> • argumentacja w pracy jest wnikliwa • argumenty są poparte właściwymi przykładami • argumenty są przedstawione w sposób uporządkowany, np. są przedstawione od najbardziej do najmniej ważnego albo są zapisane w porządku argument – kontrargument.
5 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonalna narracja. • Logiczny układ zdarzeń. • Urozmaicona fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 6 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja. • Twórcze wykorzystanie treści lektury. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pogłębiona argumentacja. • Argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. • Argumenty/przykłady uporządkowane, np. zhierarchizowane.
4 pkt	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt.	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt.
3 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonalna narracja. • Logiczny układ zdarzeń. • Prosta fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 4 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja. 	<ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnowa argumentacja; w wypowiedzi brak wnikliwości. • Niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. • Argumenty/przykłady częściowo uporządkowane.
2 pkt	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt.	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt.
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Narracja częściowo funkcjonalna. • Dopuszczalne usterki w logicznym układzie zdarzeń. • Prosta fabuła. 	<ul style="list-style-type: none"> • Podjęta próba argumentowania. • Ograniczenie do wyliczenia powierzchownie omówionych przykładów, powiązanych z problemem określonym w temacie.
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

7.3. Kompetencje literackie i kulturowe

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel będzie rozważał m.in., czy:

- uczeń wykorzystał znajomość lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (a także innych tekstów – jeżeli polecenie tego wymagało) w sposób funkcjonalny, tzn. np. czy przywołał w pracy takie wydarzenia albo omówił takie wątki, które istotnie wspierają jego tok rozumowania albo dobrze ilustrują to, o czym pisze,
- uczeń, pisząc np. o wydarzeniach z danej lektury, nie popełnił błędów, np. nie pomylił imion postaci, nie przypisał postaciom cech, których nie posiadają, bądź nie wymyślił wydarzeń, których w lekturze nie ma.

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). • Poprawność rzeczowa.
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).

**SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ŚW. MAKSYMILIANA KOLBEGO W TERESINIE
PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASACH 4-8**

	ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). • Dopuszczalne 1–2 błędy rzeczowe.
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

7.4. Kompozycja tekstu

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel będzie rozważał m.in., czy:

- kompozycja wypowiedzi jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, np. czy rozprawka zawiera wstęp, rozwinięcie i zakończenie, a list – zwrot do adresata, wstęp, rozwinięcie, zakończenie i zwrot pożegnalny,
- wypowiedź jest spójna, tzn. czy jest napisana w taki sposób, że łatwo się ją czyta dzięki np. jasnym powiązaniom wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu,
- wypowiedź jest logiczna, tzn. czy jest zbiorem uporządkowanych myśli,
- wypowiedź jest podzielona na odpowiednio wyodrębnione graficznie akapity, z których każdy stanowi logicznie zorganizowaną, zwartą całość.

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. • Graficznie wyodrębnione akapity. • Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity.
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. • Graficznie wyodrębnione akapity. • Dopuszczalne łącznie 2–3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi.
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

7.5. Styl

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel będzie rozważał m.in., czy:

- styl wypowiedzi jest odpowiedni do jej treści i formy, tzn. np. czy uczeń nie napisał rozprawki, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego w odmianie mówionej,
- styl wypowiedzi jest jednolity, tzn. czy uczeń konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy jest to uzasadnione (czy czemuś to służy).

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi. • Jednolity.
1 pkt	Sporadyczne usterki w odpowiedności ORAZ/LUB jednolitości stylu.
0 pkt	Praca nie spełnia wymagań określonych na 1 pkt.

7.6. Język

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel będzie rozważał m.in.:

- czy uczeń poprawnie użył w wypowiedzi różnych rodzajów zdań i bogatej leksyki (np. frazeologizmów, wyrazów rzadziej używanych w języku polskim), czy też ograniczył się do najprostszych środków językowych,
- czy środki językowe, których użył uczeń, pozwalają mu zrealizować temat w sposób swobodny i precyzyjny, czy też pobeżny, sprawiający trudność w zrozumieniu tekstu. W ocenie nauczyciel uwzględni również liczbę wszystkich błędów językowych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

**SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ŚW. MAKSYMILIANA KOLBEGO W TERESINIE
PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASACH 4-8**

Poprawność środków	Nie więcej niż 2 błędy językowe	3 - 4 błędy językowe	5 - 6 błędów językowych	7 - 9 błędów językowych	10 lub więcej błędów językowych
Zakres środków					
Szeroki zakres środków językowych, tzn. • zróżnicowana składnia • zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu.	4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
Zadawalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne / odpowiednie do realizacji tematu.	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt
Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste/ ograniczone, utrudniające realizację tematu.	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt	0 pkt

7.7. Ortografia

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel uwzględni liczbę błędów ortograficznych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

		Uczniowie dyslektyczni
2 pkt	Nie więcej niż 1 błąd ortograficzny.	Nie więcej niż 2 błędy ortograficzne.
1 pkt	2-3 błędy ortograficzne.	4-5 błędów ortograficznych.
0 pkt	4 lub więcej błędów ortograficznych.	6 błędów ortograficznych.

7.8. Interpunkcja

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel uwzględni liczbę błędów interpunkcyjnych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

		Uczniowie dyslektyczni
1 pkt	Nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych.	Nie więcej niż 6 błędów interpunkcyjnych.
0 pkt	6 lub więcej błędów interpunkcyjnych.	7 lub więcej błędów interpunkcyjnych.

Uwagi dodatkowe

- Jeżeli wypowiedź w całości jest nie na temat, nauczyciel oceni ją na 0 pkt.
- Jeżeli w wypowiedzi uczeń w ogóle nie odwołał się do treści lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu, za całą wypowiedź nauczyciel przyzna 0 pkt.
- Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna, nauczyciel oceni ją na 0 pkt.
- Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp), nauczyciel przyzna 0 pkt w każdym kryterium.
- Jeżeli wypowiedź zawiera 180 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: realizacji tematu wypowiedzi, elementów twórczych/elementów retorycznych oraz kompetencji literackich i kulturowych. W pozostałych kryteriach nauczyciel przyzna 0 punktów.
- Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego ucznia, wówczas praca, w przypadku takiego ucznia, zostanie oceniona jako niedostateczna.

**SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ŚW. MAKSYMILIANA KOLBEGO W TERESINIE
PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASACH 4-8**

Oznaczanie błędów w wypowiedzi pisemnej

Rodzaj błędu	Graficzny sposób oznaczenia	Przykład	Literowy sposób oznaczenia
błąd językowy (fleksyjny, składniowy, leksykalny, frazeologiczny, słowotwórczy)	podkreślenie linią prostą	<i>Należy ufać <u>przyjacielom</u>.</i>	jęcz.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	<i>Marek √ rowerem.</i>	jęcz.
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	<i>Słońce <u>gzeje</u>.</i>	ort.
błąd interpunkcyjny	znak X w miejscu brakującego znaku przestankowego lub niepoprawnej interpunkcji	<i>Obiecał X że napisze list.</i>	int.
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie słowa kołem	<i>Należy ufać <u>przyjacielom</u>.</i>	jęcz./ort.
błędy logiczne	podkreślenie linią falistą	<i>Włożyłem kurtkę, <u>bo było gorąco</u>.</i>	log.
fragment nie na temat	objęcie nawiasami kwadratowymi	<i>[Fragment odbiegający od tematu]</i>	tem.
błąd graficzny	podkreślenie dwiema liniami	<i>Słońce <u>śweci</u>.</i>	graf.

8. Kryteria oceniania testów i sprawdzianów (przeliczanie punktów/procentów na oceny szkolne)

Ustalanie oceny z takich prac pisemnych ucznia, jak: praca klasowa/sprawdzian/test, kartkówka etc. następuje w powiązaniu z procentowym oszacowaniem poziomu wiadomości i umiejętności ucznia, według zasady przedstawionej w poniższej tabeli:

Uczniowie bez dostosowań		Uczniowie z dostosowaniami	
Procentowy poziom wiadomości i umiejętności ucznia	Ocena	Procentowy poziom wiadomości i umiejętności ucznia	Ocena
100% - 98%	celujący (6)	100% - 95%	celujący (6)
97% - 91%	bardzo dobry (5)	94% - 86%	bardzo dobry (5)
90% - 75%	dobry (4)	85% - 70%	dobry (4)
74% - 51%	dostateczny (3)	69% - 46%	dostateczny (3)
50% - 35%	dopuszczający (2)	45% - 30%	dopuszczający (2)
34% - 0%	niedostateczny (1)	29% - 0%	niedostateczny (1)

9. Kryteria oceniania dyktand.

Podział błędów według kategorii:

- ❖ Błędy zasadnicze: u, ó, ź, rz, h, ch, „nie” z różnymi częściami mowy, wielka litera, pisownia łączna i rozłączna.
- ❖ Błędy drugorzędne: brak znaków diakrytycznych i liter na końcach wyrazów, zamiana liter w pisowni głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych, pisownia samogłosek nosowych oraz -em, -om, -en, -em.
- ❖ Dwa błędy drugorzędne liczone są jak jeden błąd zasadniczy.
- ❖ Błędy interpunkcyjne - 3 błędy interpunkcyjne są traktowane jak 1 błąd ortograficzny zasadniczy.

**SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ŚW. MAKSYMILIANA KOLBEGO W TERESINIE
PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASACH 4-8**

Uczniowie bez dostosowań		Uczniowie z dostosowaniami	
Liczba błędów	Ocena	Liczba błędów	Ocena
0	celujący (6)	1	celujący (6)
1-2	bardzo dobry (5)	2-3	bardzo dobry (5)
3-4	dobry (4)	4-5	dobry (4)
5-6	dostateczny (3)	6-7	dostateczny (3)
7	dopuszczający (2)	8	dopuszczający (2)
8 i więcej	niedostateczny (1)	9 i więcej	niedostateczny (1)

10. Ocenianie uczniów z dostosowaniami

10.1. Dostosowywanie wymagań programowych i kryteriów ocen do występujących u ucznia trudności:

- złagodzenie kryteriów oceniania prac pisemnych w stosunku do poprawności ortograficznej, ocenianie głównie merytorycznej strony pracy, stosowanie oceny wieloaspektowej uwzględniając indywidualne postępy ucznia, motywację, a nie poziom rówieśników;
- zwiększenie limitu czasu podczas wykonywania zadań związanych z czytaniem i pisanem w celu umożliwienia autokontroli oraz dokonania wstępnej korekty pracy;
- kontrolowanie stopnia zrozumienia poleceń i realizowanych treści, udzielanie w razie potrzeby dodatkowych wyjaśnień.

10.2. Obniżenie wymagań w zakresie oceny następujących obszarów aktywności:

- czytanie (uczeń czyta ze zrozumieniem dzięki rozdzielaniu trudniejszego materiału na części oraz sprawdzenie stopnia opanowania go partiami w celu łatwiejszego przyswojenia realizowanych treści),
- pisanie (w pracach stylistycznych oceniane są następujące elementy: treść, forma i styl; ocenianie ortografii i interpunkcji odbywa się wg określonych zasad),
- mówienie (dostrzega się i ocenia najmniejszy udział w lekcji i wypowiedaniu się ze szczególnym uwzględnieniem zależności między ilością włożonego wysiłku a efektami).

11. Średnia ważona.

11.1. System wag ustalają nauczyciele poloniści i podają je uczniom do wiadomości na pierwszych zajęciach.

11.2. Ocenę śródroczną ustala się na podstawie ocen cząstkowych z okresu, którego dotyczy klasyfikacja śródroczna, a ocenę roczną na podstawie ocen cząstkowych z całego roku szkolnego. Oceny śródroczna i roczna nie są wystawiane wyłączenie na podstawie wyliczonej średniej. Ostateczną decyzję o ocenie klasyfikacyjnej śródrocznej i rocznej podejmuje nauczyciel prowadzący zajęcia. Podejmuje ją na podstawie rozpoznanego poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, a także wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanego w szkole programu nauczania. Ocenę wystawia nauczyciel przedmiotu z uwzględnieniem poniższej tabeli:

Stopień	Średnia ważona
celujący (6)	6,00 – 5,61
bardzo dobry (5)	5,60 – 4,61
dobry (4)	4,60 – 3,61
dostateczny (3)	3,60 – 2,61
dopuszczający (2)	2,60 – 1,61
niedostateczny (1)	1,60 – 1,00

11.3. Przyjęto wagi ocen cząstkowych (bieżących) dla poszczególnych form sprawdzających wiedzę i umiejętności:

Formy sprawdzania wiedzy ucznia	Wagi ocen	Kod oceny w e-dzienniku
• wypracowanie klasowe • aktywność dodatkowa - pozalekcyjna (konkursy I-III miejsce)	6	• WK • KON
• sprawdzian (literacki, gramatyczny) • stosowanie wiedzy przedmiotowej w sytuacjach praktycznych • aktywność dodatkowa - pozalekcyjna (konkursy - wyróżnienie)	5	• SPR • SWP • KON

**SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ŚW. MAKSYMILIANA KOLBEGO W TERESINIE
PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASACH 4-8**

<ul style="list-style-type: none"> • odpowiedź ustna • dyktando • referat • opowiadanie twórcze • analiza przekazów medialnych (słownych, ikonicznych, audiowizualnych) • zadanie domowe w formie ćwiczeń w pisaniu wypracowań ujętych w podstawie programowej dla danego etapu kształcenia (recenzja, list, zaproszenie, rozprawka, życzenia, ogłoszenie, przepis, telegram, reklama, instrukcja, opowiadanie streszczenie, charakterystyka, sprawozdanie) • aktywność (kreatywność) na lekcjach • aktywność dodatkowa - pozalekcyjna (konkursy - udział) 	4	<ul style="list-style-type: none"> • OU • D • REF • OT • APM • ZDW • AKT • KON
<ul style="list-style-type: none"> • opowiadanie odtwórcze • udział w dyskusji • argumentowanie, wnioskowanie • kartkówka • prezentacja multimedialna lub graficzna • recytacja/przemówienie • zadanie domowe w formie niewerbalnych wytworów pracy (albumy, mapy, słowniczkki, plakaty, słuchowiska, filmy, lapbooki, komiksy, gazetki, karty dydaktyczne, pomoce dydaktyczne) • praca w grupie • poszukiwanie, porządkowanie i wykorzystywanie informacji z różnych źródeł 	3	<ul style="list-style-type: none"> • OO • DYS • ARG • KRT • PM • RET • ZDP • PG • PI
<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie i przeprowadzenie fragmentu lekcji (np. zabaw, konkursów, ciekawych zadań), • zadanie domowe w formie ćwiczeń (np. gramatycznych, ortograficznych, słownikowych) • przygotowanie do lekcji (pilność) 	2	<ul style="list-style-type: none"> • FL • ZDĆ • PL
<ul style="list-style-type: none"> • głośne czytanie tekstów, • test online 	1	<ul style="list-style-type: none"> • GCZ • TON

11.4. Prace oddane po terminie ustalonym przez nauczyciela będą miały wagę niższą o 1.

11.5. Przy poprawianiu kryteria i waga ocen nie zmieniają się, a otrzymana ocena jest wpisana do dziennika. Uczeń poprawia pracę tylko raz. Do oceny śródrocznej i rocznej pod uwagę brana jest wyłącznie ocena uzyskana z poprawy.

11.6. Laureaci i finaliści olimpiady lub laureaci konkursu z języka polskiego o zasięgu ogólnopolskim/wojewódzkim otrzymują roczną (śródroczną) ocenę celującą.

12. System oceniania uczniów obcokrajowców

12.1. Dostosowywanie wymagań programowych i kryteriów ocen do występujących u ucznia trudności:

- złagodzenie kryteriów oceniania prac pisemnych w stosunku do poprawności ortograficznej, ocenianie głównie merytorycznej strony pracy, stosowanie oceny wieloaspektowej uwzględniającej indywidualne postępy ucznia, motywację, a nie poziom rówieśników,
- zwiększenie limitu czasu podczas wykonywania zadań związanych z czytaniem i pisaniem w celu umożliwienia autokontroli oraz dokonania wstępnej korekty pracy,
- kontrolowanie stopnia zrozumienia poleceń i realizowanych treści, udzielanie w razie potrzeby dodatkowych wyjaśnień.

12.2. Obniżenie wymagań w zakresie oceny następujących obszarów aktywności:

- czytanie (uczeń czyta ze zrozumieniem dzięki rozdzielaniu trudniejszego materiału na części oraz sprawdzenie stopnia opanowania go partiami w celu łatwiejszego przyswojenia realizowanych treści),
- pisanie (w pracach stylistycznych oceniane są następujące elementy: treść, forma i styl; ocenianie ortografii i interpunkcji odbywa się wg określonych zasad),
- mówienie (dostrzega się i ocenia najmniejszy udział w lekcji i wypowiedzaniu się ze szczególnym uwzględnieniem zależności między ilością włożonego wysiłku a efektami).

12.3. Ocenianie testów i sprawdzianów (przeliczanie punktów/procentów na oceny szkolne).

Ustalanie oceny z takich prac pisemnych ucznia, jak: praca klasowa/sprawdzian/test, kartkówka etc. następuje w powiązaniu z procentowym oszacowaniem poziomu wiadomości i umiejętności ucznia, według zasady przedstawionej w poniższej tabeli:

**SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ŚW. MAKSYMILIANA KOLBEGO W TERESINIE
PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASACH 4-8**

Procentowy poziom wiadomości i umiejętności ucznia	Ocena
100% - 95%	celujący (6)
94% - 86%	bardzo dobry (5)
85% - 70%	dobry (4)
69% - 46%	dostateczny (3)
45% - 30%	dopuszczający (2)
29% - 0%	niedostateczny (1)

Należy:

- na podstawie materiałów programowych przygotowywać krótkie, jasne i proste streszczenia lektur i innych tekstów (dostosowanych do poziomu znajomości języka polskiego przez ucznia),
- gramatykę traktować tylko funkcjonalnie,
- zaakceptować każdą prawidłową odpowiedź ucznia (nawet jednowyrazową czy błędną gramatycznie),
- w wypowiedziach pisemnych oceniać komunikacyjność (akceptujemy wypowiedzi z błędami językowymi),
- rozwijać sprawność mówienia i pisania (niezbędna współpraca z nauczycielem języka polskiego jako drugiego; ćwiczenia w pisaniu mogą dotyczyć przepisywania i uzupełniania krótkich tekstów; samodzielnie uczeń może napisać niektóre formy użytkowe lub prosty tekst narracyjny, jeśli formy te były wprowadzone na języku polskim jako drugim),
- oceniać takie umiejętności jak: czytanie ze zrozumieniem (tylko teksty spreparowane), wyszukiwanie informacji, ogólne rozumienie tematyki i problematyki lektur; elementy charakterystyki i oceny postaci (na podstawie tekstów spreparowanych) i inne dostosowane do możliwości ucznia (ze szczególnym uwzględnieniem stopnia opanowania języka polskiego),
- należy stosować język instrukcji - krótkie, proste, jasne komunikaty oraz krótkie pytania (np. Kto jest bohaterem? Co robi bohater? Jaki jest bohater?),
- umożliwić korzystanie podczas lekcji ze słownika dwujęzycznego.

Nie należy:

- wymagać czytania tekstów zapisanych w podstawie programowej, czytania i interpretacji utworów lirycznych,
- oceniać umiejętności gramatycznych,
- wymagać pisania dłuższych form wypowiedzi.

Uwaga! Sprawdzanie osiągnięć ucznia cudzoziemca nie odnosimy w żaden sposób do egzaminów zewnętrznych, egzaminów próbnych oraz testów budowanych na wzór tychże.

Ponadto:

- indywidualne ocenianie dyktand, prac pisemnych, testów, kartkówek (każdorazowo kryteria oceny są ustalone przez nauczyciela, mogą być one podane w NaCoBeZU),
- indywidualizacja pracy z uczniem pod kątem doskonalenia wypowiedzi ustnych i pisemnych,
- kształtowanie świadomości ortograficznej - zwiększenie ilości zadań pozwalających na utrwalanie zasad pisowni, wdrażanie do autokorekty, kształtowanie nawyku pracy ze słownikiem,
- wypisywanie popełnionych błędów do zeszytu i przygotowanie ćwiczeń w celu ich poprawy (przepisywanie trudnych wyrazów, tworzenie z nimi związków wyrazowych i zdań np. krzyżówek, kalamburów),
- uczeń otrzymuje indywidualne zadanie domowe, dostosowane do jego możliwości,
- uczeń podczas zajęć otrzymuje indywidualną kartę pracy lub wykonuje zadania przeznaczone dla wszystkich, ale z pomocą nauczyciela,
- uczeń obcokrajowiec ma możliwość poznawania lektur poprzez: oglądanie adaptacji filmowych, słuchanie audiobooków, czytanie w rodzimym języku, dobór przez nauczyciela innej lektury z kanonu, czytania streszczeń.

12.4. Kryteria ocen

Ocenę <i>celującą</i> otrzymuje uczeń, który:	Ocenę <i>bardzo dobrą</i> otrzymuje uczeń, który:
- potrafi samodzielnie rozwiązywać trudne problemy i zadania, - czyta nie tylko lektury obowiązkowe,	- samodzielnie rozwiązuje większość zadań, - zawsze ma przeczytane lektury i jest przygotowany do lekcji,

**SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ŚW. MAKSYMILIANA KOLBEGO W TERESINIE
PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASACH 4-8**

<ul style="list-style-type: none"> - posiada wiedzę wykraczającą poza program klasy, - potrafi napisać ciekawą i oryginalną pracę, - pisze i wypowiada się poprawnym i bogatym językiem, - błędy ortograficzne popełnia tylko w bardzo trudnych wyrazach, - aktywnie uczestniczy w lekcji i zajęciach związanych z językiem polskim, - zawsze odrabia prace domowe, także nieobowiązkowe, - bardzo starannie prowadzi zeszyt, - z większości sprawdzianów otrzymał oceny celujące i bardzo dobre. 	<ul style="list-style-type: none"> - opanował materiał omawiany na lekcjach, - potrafi pisać i mówić poprawnie, ma bogate słownictwo, - bardzo rzadko popełnia błędy ortograficzne, - często odrabia także nieobowiązkowe prace domowe, - starannie prowadzi zeszyt, - z większości sprawdzianów otrzymał oceny bardzo dobre.
Ocenę dobłą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:
<ul style="list-style-type: none"> - potrafi samodzielnie rozwiązać łatwiejsze problemy i zadania, trudniejsze z niewielką pomocą nauczyciela, - czyta lektury, - ma tylko niewielkie braki w posiadanej wiedzy, - w wypowiedziach ustnych i pracach pisemnych popełnia niewiele błędów, - zawsze odrabia obowiązkowe prace domowe, czasem też dodatkowe, - prowadzi starannie zeszyt, - z większości sprawdzianów otrzymał oceny dobre. 	<ul style="list-style-type: none"> - rozwiązuje samodzielnie proste zadania, - opanował najważniejsze wiadomości, - zdarza mu się nie przeczytać lektury „na czas”, - buduje proste wypowiedzi, jego zasób słownictwa nie jest bogaty, - odrabia obowiązkowe prace domowe, - z większości sprawdzianów otrzymał oceny dostateczne.
Oceną dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:
<ul style="list-style-type: none"> - proste zadania wykonuje przy pomocy nauczyciela, - ma duże braki w wiedzy, - często nie zdąża przeczytać lektury, - popełnia dużo błędów w pracach pisemnych i wypowiedziach ustnych, nie potrafi budować poprawnych zdań, ma bardzo ubogie słownictwo, - często nie ma pracy domowej, - rzadko jest skoncentrowany na lekcji, - nie pracuje systematycznie, - z większości sprawdzianów otrzymał oceny dopuszczające. 	<ul style="list-style-type: none"> - z pomocą nauczyciela nie potrafi rozwiązać prostego zadania, - nie wykazuje chęci do nauki, - nie czyta lektur, - nie potrafi budować poprawnych wypowiedzi, - nie zna podstawowych zasad ortografii, - nie prowadzi zeszytu, - z większości sprawdzianów otrzymał oceny niedostateczne.

Oceniając ucznia obcokrajowca uwzględnić należy:

- wysiłek, który uczeń wkłada w opanowanie wiadomości i umiejętności,
- poziom motywacji do pracy,
- zaangażowanie w opanowanie materiału programowego,
- samodzielność w wykonywaniu zadań.